कच्छपं भूतले प्रक्षिप्य मृगमुपाद्रवत्। एतस्मिन्नन्तरे हिरण्यकेन वज्रो पमदंष्ट्राप्रहरणेन तद्दर्भवेष्टनं खण्डशः कृतं। मन्थरको ऽपि तृणाम ध्यान्निष्क्रम्य समीपवर्तिनं पल्वलं प्रविष्टः। चित्राङ्गो ऽप्यप्राप्तस्यापि तस्य तल उत्थाय वायसेन सह पलायितः। एतस्मिन्नन्तरे विलक्षो विषादपरो लुब्धको निवृत्तो यावत् पश्यति। तावत् कच्छपो ऽपि ५ गतः। ततश्च तत्रोपविश्येमं श्लोकमपठत्।

प्राप्तो बन्धनमप्ययं गुरुमृगस्तावत् त्वया मे हृतः।
सम्प्राप्तः कमठः स चापि नियतं नष्टस्तवादेशतः॥ १९९॥
क्षुत्क्षामो ऽत्र वने भ्रमामि शिशुकैस्त्यक्तः समं भार्यया।
यच्चान्यन्न कृतं कृतान्त कुरुते तच्चापि सह्या वयं॥२००॥ १०

एवं बहुविधं विलप्य स्वगृहं गतः। अथ तस्मिन् व्याधे दूरतरं गते सर्वे ऽपि ते काककूर्ममृगमूषकाः परमानन्दभाजः परस्परमालिङ्ग्य पुनर्जातमिवात्मानं मन्यमानास्तदेव सरः सम्प्राप्य महासुखेन सुभा षितकथागोष्ठीविनोदेन कालं नयन्ति स्म। एवं ज्ञात्वा विवेकिना मित्रसङ्ग्रह कार्यः। न च मित्रेण सह व्याजेन वर्तितव्यमिति। १५ उक्तं च यतः।

यो मित्राणि करोत्यत्र न कौटिल्येन वर्तते।
तैः समं न पराभूतिं सम्प्राप्नोति कथञ्चन॥२०१॥

इति श्रीविष्णुशर्मविरचिते पञ्चतन्त्रके मित्रसम्प्राप्तिर्नाम द्वितीयं तन्त्रं समाप्तं २०